

BRENNINK-ANNIE

Kort achterhooks toneelspel

door

D.W. WILTERDINK

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **BRENNINK-ANNIE** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **D.W. WILTERDINK** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2006 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **8** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Annie

Jan - eare schoonolder

Mina - eare schoonolder

Henk - knech bij Jan en Mina

Gerda - Annie's vriendinne

Frans Bargeman

Hanna - Annie's buurvrouwe

Jo - klante van Annie

At't möggelijk is, twee kleine kindere

EERSTE BEDRIJF

(het toneel stelt voor een eenvoudige boerenkeuken anno 1950. As het doek open gaat zitten de Brenninks rondom de tafel. Men heeft juist gegeten. Links zit Annie. Aan de lange kant achter zitten Mina en Jan en Henk zit rechts)

MINA: *(leest voor uit de Bijbel)* Wij hebben overtreden tegen onzen God en hebben vreemde vrouwen van de volke des lands bij ons doen wonen maar nu daar is hoop voor Israel dienaangaande.. Laat ons dan nu een verbond maken met onzen God, dat wij alle die vrouwen en wat van hun geboren is doen uitgaan...

KIND: *(uit de kamer links schreeuwt een kind)* Mammaa...!

MINA: Laot den kleinen stille wezzen... naar de raad des Heeren en dergenen, die beven voor het gebed onzes Gods; en laat er gedaan worden naar de wet. Sta op, want deze zaak...

KIND: *(uit de kamer weer)* Mamma...! *(Mina kijkt kwaad op en Annie springt abrupt op en gaat naar links naar het kind, ze slaat tamelijk stevig met de deur)*

MINA: Want deze zaak komt u toe en wij zullen met u zijn: Wees sterk en doe het...!

JAN: Hoo köj noo zo'n ongelukkig stukke oet'n Biebel veurlazen, 't was net of i'j ut extrao deden teggen Annie...

MINA: Natuurlijk deed ik dat. Zee mot maor's heurn wat der in'n Biebel steet...

HENK: Arg hartelijk klonk ut neet...

MINA: Bemeuit der ow neet met! I'j heb der helemaol niks met te maken...

HENK: Ik begriep ow neet...

MINA: I'j begriep zo völle dinge neet... *(Annie komt achter de deur heen met een kleine (2 jaar) op de arm)* Doot den kleinen maor hier... en gao i'j maor met de mansleu nao't earappelenland. Ut roet steet joo kearlshaugte... Vooruit... *(heeft de kleine overgenomen, Annie gaat naar de tafel en wil afruimen)* Afwassen doo ik wal. Gao noo maor nao't land... alle dree... vooruit... *(Jan gaat voorop, Annie volgt en dan Henk, Annie en Henk hebben een blik van verstandhouding. Mina gaat met het kind naar links maar komt even later weer terug juist als Jan weer van rechts komt)*

JAN: *(een rustige man al kan hij ook kwaad worden)* Mina, noo moj is effen lustern. Aj gin ruzie met mi'j wilt hebben moj is ne keere oetscheiden..

MINA: Oetscheiden? Waormet?

JAN: I'j wet best wat ik bedoele... wat hej der noo an umme immer en altied met Annie te zitten zaniken. Verdreagt ow toch is... Dee deerne hef ut al zo moeilijk...

MINA: Moeilijk, moeilijk, ut hele gedoo is met ear begonn'ne en dat zal ze weten ok...

JAN: Zee weet endelijke genug en dat eeuwige gedoo van ow met'n Biebel mot maor is oet wezzen...

MINA: Oetwezzen, ik zal veurleazen wat ik wille...

JAN: Ja... Elke vrouw bouwt haar huis maar die zeer dwaas is breekt het af met hare handen...

MINA: Ja, in de mond des dwazen is eene roede des hoogmoeds...

JAN: Ja, schei maor oet... aj der neet met oetscheid wil ik den Biebel neet meer an taofele hebben... hej dat begreppene... Wi'j probeert zo good möggelijk met mekare op te scheten en mekare te verdreagen... Ut is noo eenmaol neet anders...

MINA: Ga weg van den tegenwoordigheid eens zotten mans want gij zoudt bij hem geene lippen van der wetenschap merken...

JAN: *(slaat met de vuist op tafel)* Is ut noo oet of neet... I'j verdreagt ow met Annie en anders... Ut is ne fijne deerne... daor is niks van te zeggen...

MINA: Niks van te zeggen... niks van te zeggen... ut is ear schold dat ut alle zo gaone is... Dit wi'k ow wal zeggen...

JAN: *(zeer kwaad)* Stille !! Hej begreppene wat ik e'zeg heb? Of wol i'j alles kapot maken hier?

MINA: Ik dachte...

JAN: Stille!! Noo is ut oet, hej dat begreppene...?

MINA: Ut kan ow ok alle niks schellen... En Henk möj ok wal in de gaten hollen... Zag i'j hoo den'n arm umme Annie hen sloog?

JAN: Schei toch in vredesnaame is oet... *(slaat met de vuist op tafel)* Van noo af an wi'k niks meer heurn... En den Biebel wi'k neet meer an taofele zeen... Ik wil neet hebben daj der nog oet veurleazet...

MINA: Dat he'k al z'n leaven e'daone en daor blief ik met te gange...

JAN: Leazet waj wilt, maor neet meer hardop an taofele...Tot zostraks...!

MINA: *(kijkt hem na)* Noo word'n giftig... Huh... maor ik zalle...

KIND: *(uit de kamer horen we weer)* Mammaa...!

MINA: Jao, kleine drammert, moj ok nog beginnen... *(gaat er heen. Even later laat Annie een, kennelijk ook voor haar, onbekende jongeman binnen...)*

ANNIE: Komt der dan maor in, maore...

FRANS: *(een keurige jongen in uitgangspak anno 1950, das etc.)* Jah, i'j kent mi'j neet, maor ik bun Frans Bargeman oet Wichmond

ANNIE: Dat zeg mi'j niks...

FRANS: Hef Gerrit nooit is ovver mi'j e'schrevvene? (*Annie verbleekt en zegt niks*)

FRANS: Ik bun toch hier bi'j Brennink? Hoo is't eig'lijk met Gerrit...?

ANNIE: (*timide*) Gerrit leaft neet meer. Den is umme komm'ne in Indië...

FRANS: Dus toch...

ANNIE: Wat bedoel i'j... hej um e'kend?

FRANS: Jao, van gezichte tamelijk good...Wi'j laggen bi'j mekare daor...

ANNIE: En ton...

FRANS: Wi'j moggen op patrouille en ik denke dawwe ton met'n jeep op ne mien e'veurt bunt of zo. Wat der precies gebeurt is weet ik ok neet. Ton ik wear bi'j kwamme lag ik in bedde op ne boote en was ik al op weg nao hoes... Ik heb dree weake in coma leagene... Ik wet nargens meer af...

MINA: (*kijkt achter de deur heen*) Zit i'j hier maor zo te praoten... Oh, hej volk...

ANNIE: (*wil op staan*) Jao, mooder moj heurn...

KIND: (*de kleine weer*) Mammaa...!!

MINA: Daor begunt den drammert wear... (*gaat weer terug... Frans en Annie kijken haar na*)

FRANS: Was dat ow mooder?

ANNIE: Nea, mien schoonmooder, dat was de mooder van Gerrit...

FRANS: (*verwondert*) Schoonmooder? Dus i'j bunt de vrouwe van Gerrit? Ik wis neet dat Gerrit e'trouwt was. Nooit ovver e'praot't , zo good kennen wi'j mekare ok neet... Wi'j laggen bi'j ut zelfde onderdeel, daor heel ut ok met op...

ANNIE: Jao, wi'j bunt heel jonk e'trouwt, ik was nog maor net achttiene ton hawwe al'n kind... Wi'j moggen trouwen... en dat was natuurlijk mien schold... want dat was in Gerrit's familie nooit veur e'komm'ne... Dat hef mi'j Gerrit's mooder nooit ver-gevvene...

FRANS: (*weet niet wat hij zeggen moet*) Zo...

ANNIE: Ton was Gerrit al onder dienst... ton mogge nao Indië... ton Gerrit zevven maond weg was is mien tweede kind geboren. Hee hef ut nooit e'zeene misschien heffe ut nooit e'wettene... 'n Zetjen later kwamm'n dominee...

FRANS: Dominee...?

ANNIE: (*stil voor zich heen*) Jao, umme te vertellen dat Gerrit e'sneuvelt was...

FRANS: Mens, wat een drama... daor wist ik niks van...

ANNIE: Waorumme vertel ik ow dat alle... ik ken ow gaar neet...

(begint te snikken. Frans probeert haar te troosten en klopt haar op de schouder, stil staan ze bij elkaar, dan komt Mina binnen)

MINA: Wat is dat veur gedoo... noo dat wear... daar is met ow ok altied wat...

FRANS: 't Liekt mi'j beater da'k maor wear gao...

MINA: Jah, dat liekt mi'j ok beater, maak maor gauw daj weg komt...

FRANS: *(stil tegen Annie)* Ik kom wal's wear...

MINA: Dat hoof i'j neet te doone... i'j hoeft neet te menen daj der wear in komt... Maak maor gauw...

FRANS: *(gaat)* Atjuu... 't beste der met...

MINA: *(kijkt hem na)* Wat was dat veur eene... zit i'j daar met te vri'jen...

ANNIE: Vri'jen? Ach mens, schei toch gauw oet....Dat was Frans... eh... Ja, hoo hetene ok al wear...

MINA: Dus i'j weet neet ins hooete heet... Mooi is dat...

ANNIE: Hee is met Gerrit soldaote west in Indië...

MINA: Met Gerrit soldaote west? Hoo...

ANNIE: Zee heb bi'j mekare leagene... maor hee wis neet dat Gerrit neet mear leaven..Zee wazzen op ne mien e'veurd... dache...

MINA: Dache dat? Mens, hee mot toch weten watter gebeurt is...

ANNIE: Nea, dat wisse neet...Hee hef in coma leagene en was al op weg nao hoes tonne wear bi'j kwam...

MINA: Noh, ik wet neet... 't Liekt mi'j luk un dom gelul... Waor kwamme vandan...?

JAN: *(is inmiddels opgekomen)* Oet Wichmond... Ik heb der efkes met e'praot... Wat hej noo wear teggen hem zitten kwaken... Hee leet merken daj...

MINA: Kwaken... kwaken... Kump daar as wildvrömden jonge binnen, steet daar te vri'jen met Annie...

ANNIE: Aj noo is oetscheiden en is röstig nao mi'j lustern...

JAN: Jao, dat liekt mi'j ok verstandig...

MINA: Verstandig, verstandig... ik zee wat ik zee, i'j stonnen teggen mekare te lönnen...

ANNIE: 't Kan mi'j ok endelijke niks schellen waj denket... maor hee kwam bi'j mi'j en vertellen datte bi'j Gerrit had e'leagene in Indië... Zee hadden op patrouille mott't...

JAN: Jao, dat heffe mi'j ok zo verteld... maor waaromme hej um meteene weg e'jag...?? Wat wisse dan wal? Waor heb ze leagene. I'j ok altied... wi'j hadden toch wal efkes met um praoten können... Heffe nog koffie e'had...?

ANNIE: Hee's nog gin vief minuten binnen e'west en ton kwam mooder der bi'j...

MINA: Ja, i'j stonn'n met hem te vri'jen en...

ANNIE: Ik gao maor weg, daor is met ow toch neet te praoten... *(gaat links af)*

JAN: Wanneer gedreag i'j ow is normaal...? Kump daor ne jonge binnen dee schienbaor ne hoop kan weten van unze Gerrit, jaag i'j um meteene weg met ow gedoo...

MINA: Ja, ik heb ut wear e'daone...

JAN: I'j hadden toch earste wal is heurn können watte hadde...

MINA: Annie en hee stonnen daor teggen mekare an te lönnen en ton worden ik giftug...

JAN: Jah, wanneer woj noo neet giftig?

MINA: Sunds at Gerrit met Annie begon is alles verkeerd e'gaone... Earste begunt ze met Gerrit zo te vri'jen dat ze trouwen mot...

JAN: Vri'jen dooj altied nog met z'n twee'n... Gerrit zal der ok wal schold an e'had hebben...

MINA: Zee hef'm gek e'maket... Zoiets was nog nooit in unze familie veur e'komm'ne...

JAN: Schei der maor ovver oet... dat verhaal hew ' al zo vaake e'heurd...

MINA: Zo is't e'gaone... Wanneer een man eene vrouw zal genomen hebben en tot haar ingegaan zijnde... alsdan...

JAN: *(slaat keihard op tafel)* En noo potverdomme is ut oet... hol de bek... of mo'k ow... zo maak i'j iedereene gek hier...

HENK: *(komt binnen tijdens het geschreeuw)* Eh... Den jonge oet Wichmond wol ow nog de groeten doon... Hee kwam wal's wear at ut beater oet kwam... *(Mina struint weg, Henk kijkt haar na)* Ja, ik wet neet...

JAN: Vertel der maor niks van... an andere leu bedoel ik... Mina kan der maor neet overhen dat ut zo e'gaone is...

HENK: Maor 't is toch neet alle Annie's schold? Zee kan ut toch ok neet helpen dat ut alle zo e'gaone is...

JAN: Daor hej geliek an... Annie is ne fijne deerne... 't is te hoppen... Zegge... heb i'j beiden wat met mekare...?

HENK: *(wordt er verlegen van)* Wee...?? Annie en ikke...? Hoo kom i'j daor noo bi'j... Poh neah... eh... nea nooit... eh...

JAN: Noh jah, Mina dach zoiets... maor dee dech zo vaake wat... prakkezeer der maor neet meer ovver... Kom, lauwe maor an't wark gaon... Kom... *(gaan beide rechts af. Na even komt Gerda op. Even oud ongeveer als Annie, gekleed als in de vijftiger jaren)*

GERDA: *(komt binnen maar ziet niemand, ze drenteld wat rond en begint dan)* Oehoe... is hier gin mense... *(drenteld verder en begint weer)* Oehoe... volluk...

MINA: *(kijkt achter de deur heen, ziet Gerda)* Oh, bun i'j ut...?

GERDA: Jah, helemaal.....is Annie der neet?

MINA: Wat woj met Annie?

GERDA: Oh, dat za'k ear wal zeggen...

MINA: (ietwat beledigt) Oh... jah, zo bunt dee jonge vrouwleu...

GERDA: Jah, i'j könt ok zeggen... zo bunt oudere vrouwleu... Is Annie daar? *(wil naar links)*

MINA: Nea, ik zal wal effen...

GERDA: Nea, ik redde mi'j wal... *(gaat naar links)*

MINA: *(kijkt haar na)* Dee jonge vrouwleu bunt teggenwaardig zo vreg as bonenstro... Dat deut maor... *(wil rechts af, maar daar komt ze Henk in de deur tegen)* Wat mot i'j noo wear hier?

HENK: Waor's Anne?

MINA: Waor's Anne... waor's Anne... iedereene vrög naor Anne... Wat moj met ear...

HENK: Oh, ik wol effen met ear praoten...

MINA: Effen praoten, effen praoten... waorovver...?

HENK: Och, ovver van alles... dus zee is neet hier...

MINA: Nea !! Wat haj nog te bepraoten met den jonge oet... eh... waor kwamme ok wear vandan?

HENK: Oet Wichmond... Hee wil nog's wear kommen... at't ow beater oet kwam... Hee's met Gerrit soldaote west in Indië en hee had ok van alles met e'maakt... en zodoonde...

MINA: Allemaole gepraoet achteraf... daar hewwe nogal wat an... Daor hewwe Gerrit neet met wear... Ik dachte daj met Jan nao de mangelen wollen...

HENK: Ja, dat wi'k ok... *(draait zich om en gaat)* Ik gao...

MINA: 't Zol ok tied worden... *(gaat hem na. Na even dan komen Annie en Gerda weer van links)*

GERDA: Wat hej toch leuke kindere, Annie... Daor kan'k jaloers op worden...

ANNIE: Jao, fijne kindere, daor bun'k heel bli'j met... bi'j al ut gedoo... Ja, of i'j noo jaloers op mi'j mot wezzen... Krie'j der nog ginne...

GERDA: Nea, 't wil nog neet bes...

ANNIE: Jah, 't geet ongeliek... Fijn aj is komt...

GERDA: Wa'k zeggen wol... ik heb ut van mekare... ik heb ow'n naame nog maor neet e'neumt...

ANNIE: Nea, dat doot nog maor neet... 'k mot nog's zeen... Dat geet ok nog neet zo makkelijk...

GERDA: Dat kan'k mi'j veurstellen... I'j mot maor zee'n... Aj't wil't, heur ik ut wal...

MINA: (komt wear van rechts) Wat staoj noo hier wear te kletsen...
Dan hej dit en dan wear dat....i'j zoll'n toch met de mansleu nao't
land...

ANNIE: Dat heb i'j teminsten e'zeg... maor't kump mi'j noo neet oet...

MINA: Wat?? 't Kump ow neet oet? Nea, dat zal wal... Lullen met
den en praoten met den... maor fatsoenlijk an't wark gaon is ter
neet bi'j... Vooruit... nao't land en i'j... *(tot Gerda)* Hej neet wat
anders te doone dan maor zo midden overdag te kommen
praoten... Hef ow vader gin wark veur ow... Ik zol maor's... en i'j
(tot Annie) ...vooruit...!!

ANNIE: Vooruit? Ik gao helemaal neet... zeet maor aj dee verrekte
mangelen schoone krieget... ik gao neet...

MINA: Wat zeg i'j...?? Gao'j neet... Aj noo neet gauw maket...

ANNIE: *(tot Gerda)* Zeg maor a'k ut doo,... zo gauw möggelijk... I'j
zeet wal hoo ut hier geet... Maor noo is't oet... *(gaat naar links,
knalt met de deur...)*

MINA: Zo'n aos... noo mot ut dan toch gauw anders worden...

GERDA: Ut kon wal's gauw anders worden... Noh, ut beste der
met... *(roept)* Annie... ik gao..ao...

ANNIE: *(nog even weer aan de deur...)* Jao, gef ut maor deur... 't Is
noo good e'west...

MINA: Zeker is ut good e'west... aj noo neet...

ANNIE: *(uiterst kalm)* I'j heurt ut... Gerda... ik zee ow nog wal... *(gaat
weer naar links af)*

MINA: En noo i'j... *(tot Gerda)* Maak maor daj weg komt...

GERDA: Mevrouw Brennink... het was me bijzonder aangenaam...
De Heere zegene en behoede u...

MINA: Wat? Brutale dink... Zit i'j nog te spotten ok nog...??

GERDA: *(zeer vriendelijk)* Daag... *(gaat)*

MINA: Bah, i'j zoll'n der stapelgek van worden... *(gaat haar na. Na
even komt Annie met enige tassen, ruw en in haast volgepakt met
kleren en dergelijk. Ze grijpt nog wat van tafel en duwt dat bi'j in de
tas....ze gaat weer naar links na even komt ze terug met een koffer
met spullen. Intussen is Henk opgekomen die alles verwondert
bekijkt)*

HENK: Wat bun i'j dan an ut doon...

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto